

Πάπιγκ. *Είμαι γεννητάτος 'ς τὸ χωριὸ 'Αρκαδ. Οἱ βουσκοὶ ἐγ' ναν ν' κουκουραῖοι μ' ἐλίεσ κί λιουστάσια πού τὰ ζ'λεύουν κ' οἱ Βραχουρίτις, οἱ γενῆν' τῆτοι 'ς τὸν τόπον Αἰτωλ. Κί μένα μὲ π'ράζ' τὸν γιρὸ πού 'μι γινῆν' τῆτους ἰκεῖ Παρνασσ. Κεφαλλονίτης γεννητάτος Λεξ. Δημητρ. 2) 'Ο ἐκ γενετῆς ὑπάρχων, Πελοπν. ('Αρκαδ. Καλάβρυτ. Κόκκιν. Κοπανάκ. Σουδεν.) Κεφαλλ.—Γ. 'Αθάν., ἐνθ' ἄν.: *Εἶχαμε ἕνα μουλάρι δικό μας γεννητάτο Κόκκιν. 'Η τσιούλα προβατίνα ἔχει μικρούλια ἀφτιά γεννητάτη Σουδεν. Αὐτὸ τὸ σπυρὶ τὸ 'χω γεννητάτος Καλάβρυτ. Τεχνίτης γεννητάτος Γ. 'Αθάν., ἐνθ' ἄν. || Φρ. 'Απὸ γεννητάτου (ἐκ γεννήσεως) Κεφαλλ. 'Απὸ γεννητάτα 'Αρκαδ. Τὸ 'χω γεννητάτα Κοπανάκ. Συνών. γεννησιμιός 1. 3) 'Ο ἔχων ἐκ γεννήσεως πάθημά τι ἢ ἰδιότητά τινα "Ηπ. (Βαβούρ. Κουκούλ. Μελιγγ. Ξηροβούν. Πωγών.) Θεσσ. (Βαθύρρ. Σουκαμν.) Μακεδ. (Ζουπάν.) Μέγαρ. Πελοπν. (Λάστ. Παιδεμ. Παππούλ. Σιδηρόκ.)—Λεξ. Δημητρ.: *Εἶναι γεννητάτος κουτός, δὲν ἔπαθε ὕστερα Πωγών. Εἶναι ἔτσι γεννητάτος Μέγαρ. Εἶναι κουτῆ γεννητάτη Σιδηρόκ. 'Ητανε στραβὸς γεννητάτος Παππούλ. Εἶναι τὸ παιδί γεννητάτο ἀργιόδόντικο Παιδεμ. Εἶμι γινῆν' τῆτου τὸν π'δὶ μ' κ' τσὸ Σουκαμν. Αὐτὸς εἶμι γινῆν' τῆτους γκαβὸς Ζουπάν. Κουκούλ.***

γεννητικός ἐπίθ. Κρήτ. Σίφν. Οὐδ. γεννητικόν Σχινοῦσ. γεν-νητικόν Κύπρ.—Κ. Σάββας, Φόν. Λογχάρ., 8. γεννητικά Ἐ. Legrand, Chansons, 188. γεν-νητικά Κύπρ.—Δ. Λιπέρτ, Τζιωπρ. τραοῦδ. 2, 104. γεν-νετικόν Χίος γεν-νετικά Κύπρ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. γεννητικός. 'Η λ. καὶ παρὰ Βλάχ. καὶ Σομ.

1) 'Ο ἀναπτυσσόμενος, ὁ γόνιμος Κρήτ. Σίφν.: *Πρῖνος γεννητικός (ἀναπτυσσόμενος, πολλαπλασιαζόμενος εὐκόλως) Κρήτ. 'Η σημ. καὶ παρὰ Βλάχ. 2) Τὸ οὐδ. καὶ ὡς οὐσ., ἡ γέννησις Σχινοῦσ.: Εἶναι κουτῆ γεννητικόν της (ἐκ γεννήσεως). Συνών. γέννα 1. β) 'Η καταγωγή, ἡ οἰκογένεια Κύπρ. Χίος.—Ἐ. Legrand, ἐνθ' ἄν. Κ. Σάββας, ἐνθ' ἄν. Δ. Λιπέρτ, ἐνθ' ἄν.: 'Ηρτεν πρῶτος μὲ τῆφ φαμέλιαν καὶ τὸ συγγενολόγιν του 'ς τὰ Καρδάμυλα, γιὰτὶ τὸ γεν-νετικόν τῶν Περατινῶν ἐν' 'ς τὴν 'Αγίαν Κυριακὴν Χίος. || 'Ασμ. 'Ο νιὸς ἀπού 'του βρένιμος, βρένιμ' ἀρκολεῖται:*

τῆαι πέ μου, κόρη λυερῆ, τῆαι τὰ γεν-νητικά σου (ἀπού 'του=πού ἦτο) Κύπρ.—Ποιήμ.

Κλεάνθης Σάββας γράφεται τ' ὄνομα τὸ δικόμ μου 'ς τὸν "Αἰμ Μάμαν, κύριοι, ἐν' τὸ γεννητικόν μου Κ. Σάββας, ἐνθ' ἄν.

Μὲν τὰ 'θης ἀκριβὰ τοῦντα φιλιὰ σου τῶ' ἐν' γεώρκισ σου 'πού τὰ γεν-νητικά σου!

(γεώρκιν=προῖον) Δ. Λιπέρτ., ἐνθ' ἄν. Συνών. γενιὰ 1. γ) Τὸ γεννηθὲν ἐκ τινος, ὁ ἀπόγονος Κύπρ.: 'Ασμ.

Κάτω 'ς τὲς ἄρες τῶν ἀρῶν, κάτω 'ς τὸν καλαμιῶναν κάουρος ἐδρακόντεφεν τῆαι τρῶ' τοὺς ἀνθρωμένους, τρῶει τοὺς ἀντρες τῶν ἀρῶν, τοὺς ἀντροπολεμίτες, τρῶει τῆαι τὲς γυναῖτες τους, τρῶει τῆαι τὰ παιδικιά τους, τρῶει τῆαι τὰ ζευκάγκα τους τῆαι τὰ γεν-νετικά τους.

Συνών. γέννα 5β.

'Η λ. καὶ ὡς ἐπών. ἐξ ἐγγρ. τοῦ ἔτους 1779 Μύκ.

γεννητιὸ τό, γεννητίο Μέγαρ. γεννητιὸ "Ανδρ. Πελοπν. ('Αναβρ.) Σῦρ.

'Εκ τοῦ ρ. γεννηῶ. Διὰ τὸν σχηματισμὸν βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 65.

1) 'Η γέννησις "Ανδρ. Μέγαρ. Σῦρ.: *Λέγανε γιὰ μιὰ Μεγαρίτισσα, πού πέθανε ὕστερ' ἀπὸ τὸ γεννητιὸ τσαι ἄφησε τὸ*

*παιδί ζωδανὸ Μέγαρ. || Φρ. 'Απὸ γεννητιοῦ (ἐκ γεννήσεως) "Ανδρ. Σῦρ. Συνών. γέννα 1. 2) 'Η ἐποχὴ καθ' ἣν γεννοῦν τὰ αἰγοπρόβατα Πελοπν. ('Αναβρ.): *Θά 'ρθη τὸ γεννητιὸ.**

γεννητός ἐπίθ. Πελοπν. ('Αναβρ.)—Λεξ. Περίδ. Βυζ. Πρω. Δημητρ. Θηλ. γεννητῆ Πελοπν. (Κορινθ.)—Σ. Δάφνης, Ν. Ἔστ. 18 (1935), 1047—Λεξ. Περίδ. Οὐδ. γεννητὸ "Ανδρ. Εὔβ. (Βρύσ.) Πελοπν. (Γέρμ. Κάμπος Λακων. Καρδαμ.) Σίφν.—Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Δημητρ. γινῆν' τὸ 'Αλόνν. Σκόπ. γεννατέ Τσακων. (Χαβουτσ.) 'εννητὸ Νάξ. ('Απύρανθ.) Πληθ. γεννητὰ 'Αθῆν. Μύκ. Πελοπν. ('Αρεόπ. Γέρμ. Κίτ. Κορών. Μάν. Πλάτσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ. Σάντ.) γεννητὰ Πελοπν. (Λεῦκτρ.) γεν-νητὰ Κάρπ. Ρόδ. 'εν-νητὰ Κάρπ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. γεννητός.

Α) Ἐπιθετικ. 1) 'Ο διὰ γεννήσεως λαβὼν ὑπαρξιν, ὁ γεννηθεὶς Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. (Κορινθ.)—Σ. Δάφνης, ἐνθ' ἄν.—Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Πρω. Δημητρ.: *Πάει 'ς τὸ παλάτι, μπαίνει μέσα, ψυχὴ γεννητῆ (δὲν ὑπῆρχε κανεὶς) Κορινθ. 'Σ τὴ βεράντα καὶ σὲ ὄλον τὸν κῆπο δὲ φαινότανε ψυχὴ γεννητῆ. 'Ησυχία νέκρα! Σ. Δάφνης, ἐνθ' ἄν. || Φρ. 'εννητὸ κί ἀέννητο (ἐξ ἐπῶδ., γεννημένον καὶ ἀγέννητον) 'Απύρανθ. Πβ. καὶ Μάνθ. 'Ιωάνν., Συμφορὰ Μορ., σ. 45 «ὁ Μενέλαος ἦτον γεννητός 'ς τὸ "Αργὸς τοῦ Μορία».*

Β) Οὐσ. 1) 'Η γέννησις ἰδίως κατὰ οὐδ. γένος 'Αθῆν. "Ανδρ. Εὔβ. (Βρύσ.) Κάρπ. Μύκ. Πελοπν. ('Αναβρ. 'Αρεόπ. Γέρμ. Κάμπος Λακων. Καρδαμ. Κίτ. Κορών. Λεῦκτρ. Μάν. Πλάτσ.) Ρόδ. Σίφν. Σκόπ. Τσακων. (Χαβουτσ.): *"Εκαμὶ κακὸ γινῆν' τὸ τοῦ κουρίτσ' μ' Σκόπ. 'Πὸψ' εἶχαμε γεννητὰ Ρόδ. Πόσα γεννητὰ ἔχει κάμει Βρύσ. Πόσου γεννητοῦ εἶναι; αὐτόθ. 'Σ τὰ γεννητὰ πᾶνε μὲ κανίσκι (κανίσκι=τὰ προσφερόμενα γλυκίσματα, δῶρα ἢ ἄρτοι καὶ οἶνος) Πλάτσ. 'Σ τὰ γεννητὰ θά 'χωμε γλέδι 'Αρεόπ. Πᾶμε 'ς τὰ γεννητὰ ν' ἀσημῶσωμε τὸ παιδί Λεῦκτρ. Τὸ βράδυ εἶχαμε γεννητὰ, ἔκαμε δύο ἢ κατσίκα μας Κίτ. Τὸ γεννητὸ τοῦ γιδιῶνε ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Δικέβρη Γέρμ. Τηνερὶ ἀπὸ τὸ γεννατέ κουτσέ 'ρ (αὐτὸς ἐκ γεννήσεως εἶναι κουτσὸς) Χαβουτσ. || Φρ. 'Ο γεννητός κί ὁ θάνατος καρτερεμοὺς δὲν ἔχουν 'Αναβρ. "Εχω φούγα γεννητὸ (τὰ αἰγοπρόβατα εὐρίσκονται εἰς ἀκμὴν τοκετοῦ, γεννοῦν πολλὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν) Κάμπος Λακων. "Εχω φόρτσα γεννητὸ (συνών. τῆ προηγούμενη) Καρδαμ. 'Απὸ γεννητοῦ του εἶναι ἔτσι (ἐκ γεννήσεως) "Ανδρ. Σίφν. 'Απὸ 'εννητοῦς εἶναι ἔτσι—τὸ 'χει (συνών. τῆ προηγούμενη) 'Απύρανθ. Βόθρ. 'Απὸ τὰ γεννητά του (συνών. τῆ προηγούμενη) Κορών. Μύκ. Συνών. φρ. ἀπὸ γεννήσεως, ἀπὸ γεννησιμιοῦ, ἀπὸ γεννητάτα. Κί ἀπὸ τὰ γεν-νητὰ (εὐχὴ πρὸς ἐγκυμονοῦσαν, καὶ ὅταν θὰ γενήσῃ) Κάρπ. || 'Ασμ.*

—"Οταν μ' ἐγέννα ἡ μάννα μου, τ' ἦταν τὰ γεννητά μου;

—"Οταν σ' ἐγέννα ἡ μάννα σου, ἦταν βαρὺς χειμῶνας 'Αθῆν.

Τσύμαρα τσαι τσυνόμαλα σοῦ πέμπ' ἡ πεθ-θερά σου τσαι τὰ πεντικοέρβελ-λῆα νά 'χης 'ς τὰ 'εν-νητά σου (τσύμαρα=κούμαρα, πβ. 'Ησύχ. κύμαρος' κόμαρος, τσυνόμαλα=κυνόμαλα, οἱ καρποὶ τοῦ ἐλελιφάσκου, πεντικοέρβελ-λα=περιττώματα ποντικῶν) Κάρπ.

Καὶ νά σᾶς τὰ πληρώνουμε | σὲ γάμους καὶ σὲ γεννητὰ (ἐκ μοιρολ. νά σᾶς ἀνταποδώσωμε τὴν παρουσίαν σας εἰς τὴν κηδεῖαν δι' ἐπισκέψεώς μας εἰς εὐχάριστα συμβάντα, γάμους καὶ γεννήσεις ἐν τῆ οἰκογενεῖᾳ σας) Γέρμ. 2) 'Η ἐποχὴ καθ' ἣν γεννοῦν τὰ αἰγοπρόβατα Πελοπν. (Κάμπος

Λακων.): 'Σ τὸ γεννητὸ ἔκανε χειμῶνα γερόν. Μὲ βρῆτσε ὁ χειμῶνας ἀπάνω 'ς τὸ γεννητό. 3) 'Ἡ οἰκογενειακὴ καταγωγή, οἱ γονεῖς Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σάντ. Τραπ.) || *Ἀσμ.

— Κόρη, ἀπόθεν οἱ γονεῖς, πόθεν τὰ γεννητά σου;

— 'Ἡ μάννα μ' ἄς τοὺς οὐρανοὺς, ὁ κύρη μ' ἄς τὰ νέφα Κερασ. Σάντ. 4) 'Ἡ πατρικὴ οἰκία, ὁ τόπος τῆς γεννήσεως Πόντ. (Σάντ. Τραπ.) *Ἀσμ.

'Εγ' ὄντας ἔμ'ν εἰς τ' ἄνθα μου, ἔβγ' ἄς τὰ γεννητά μου 'ς σὰ χέρεά παίρ'να τ' ἄρματα, ἐζώσκουμ τὰ λωρίτσά ἄς τ' ὄρα τ' ἄρκους ἔβγαλ'να, ἄς τὰ βουινὰ τ' ἐλάφα (ὅταν ἤμουν εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας μου, ἀνεχώρησα ἀπὸ τὴν πατρικὴν μου οἰκίαν, ἐζώσθην τὰ λωρία τῶν ὄπλων καὶ ἔβγανα, ἐκυνήγουν εἰς τὰ ὄρη ἄρκτους καὶ ἐλάφια). Συνών. **γονικός, πατρικός.**

γεννητούδι τό, Εὐβ. (Αἰδηψ.) γεννητούδι Ζάκ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. **γεννητός** καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦδι.

Τὸ ἀρτιγέννητον βρέφος. Συνών. ἐν λ. **γεννησιαρούδι 1.**

γεννητούρι τό, ἀμάρτ. **γιῆν'τούρ'** Μακεδ. (Θεσσαλον. Κολινδρ.) 'εννητούρι Νάξ. ('Απύρανθ.) γεννατούρι "Ἡπ. (Παλάσ.) Πληθ. **γεννητούρια** "Ἄνδρ. Βιθυν. (Κίος) Δαρδαν. (Λάμψακ.) Εὐβ. (Κουρ.) 'Ἰων. (Κρήν.) Κρήτ. Κύθηρ. Κύθν. Νίσυρ. Πελοπν. (Λάλ.) Πόντ. ('Ἰνέπ.) Προπ. ('Αρτάκ.) Σίφν. Χίος — Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Μπριγκ. Μ. 'Εγκυκλ. Βλαστ. 392 Πρω. Δημητρ. — Γ. Ξερόπ., Πλούσ. καὶ φτωχ., 215 Χ.Χρηστοβασ., Χρον. σκλαβ., 178 'Ι.Βενιζέλ., Παροιμ.², 212, 512. **γεν-νητούρια** Κάρπ. Κάσ. **γεννητούρια** Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) **γεννητούργια** Θηρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) **γεννητούργια** Κῶς Μεγίστ. **γεῖν'τούρια** Θράκ. (Σαρεκκλ. Σηλυβρ. Τσανδ.) **γιῆν'τούρια** Α.Ρουμελ. (Στενήμ. Φιλιπούπ.) Θεσσ. (Τσαγκαρ.) Κυδων. Λέσβ. Λῆμν. Μακεδ. (Νάουσ.) **γιῆν'τούργια** Θεσσ. (Δομοκ.) 'εννητούρια Νάξ. ('Απύρανθ.) 'εν-νητούρια Κάρπ. Χάλκ. **γεννητούρε** Τσακων. (Χαβουτσ.) **γεννητσούρια** 'Αντίπαξ. Ζάκ. 'Ιθάκ. Παξ. — Λεξ. Δημητρ. **γεννητσούργια** Βιθυν. (Κατιρλ.) **γεῖν'τσούρια** "Ἡπ. ('Ελληνικ. Χουλιαρ.) Θράκ. (Αἰν.) **γιῆν'τσούρια** "Ἡπ. (Δωδών. Ζαγόρ. 'Ιωάνν.) Λευκ. **γεν-νετούρια** Πάτμ. **γεννετούργια** Λειψ. **γεννατσούρια** Κέρκ. Κεφαλλ. Κίμωλ. 'Οθων. **γεν-νοτούργια** Σύμ. **γιαῖν'τούρια** "Ἡπ. ('Ιωάνν.) **γεμ'τσούρια** "Ἡπ. **γιμ'τσούρια** "Ἡπ. (Ζαγόρ. 'Ιωάνν.) **ιμ'τσούρια** "Ἡπ. (Ζαγόρ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. **γεννητός** καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦρι. 'Ο τύπ. ὑπὸ τὴν σημ. τοῦ τόπου γεννήσεως καὶ παρὰ Φωσκόλ., Φορτουν., Πρᾶξ. Γ, στ. 292 (ἐκδ. Σ. Ξανθοῦδ., σ. 104) «Καὶ ἡ ἀφορμὴ ἀπὸ μὲ 'καμε ὄλων ὀμπρὸς καὶ βγῆκα | ἀπὸ τὰ γεννητούρια μου καὶ τὴν πατρίδα ἐφῆκα». 'Εξ ἐγγράφου τοῦ 1753 ὁ τύπ. **γεννητόρι** Σκυρ.

1) Τὸ ἀρτιγέννητον βρέφος ἢ τὸ νεογνὸν ζώου συνήθως γάττας Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Κολινδρ.): **Θά 'πιφτι τοῦ σκ'πάρν'**, **θά σκότουρι τοῦ πιδι τοῦ γιῆν'τούρ'** πὸν θὰ τοῦ βάφτ'ζαν Θεσσαλον. **Κλαί' τοῦ γιῆν'τούρ'** Κολινδρ. 'Επῆρε τὰ γεννητσούρια τῆς γάττας καὶ τὰ πέταξε 'ς τὸ ποτάμι Ζάκ. Συνών. ἐν λ. **βυζαλιχτέριν, γεννησιαρούδι.** β) Τὸ τέκνον Νάξ. ('Απύρανθ.): **Σὰ νὰ 'τονε δὰ κ'εὔτὸς δικό μου 'εννητούρι, ὅ,τι τοῦ δύχη ἐπὰ θ' ἀράξη. Εἶδα καταραμένο 'εννητούρι ἦτονε κι εὔτὸς! Παλιόπαιδο.** Συνήθως κατὰ πληθ. 1) 'Ἡ γέννησις σύνθη. καὶ Πόντ. ('Ἰνέπ.) Τσακων. (Χαβουτσ.): **Σήμερα εἶχαμε γεννητούρια σύνθη.** "Εχου γεννητούρε σήμερ' (ἔχω γεννητούρια σήμερον) Χαβουτσ. **Τοῦ Γινάρ'** 'ς τοῦ στάβλου ἔξ' **γιῆν'τούρια** Θεσσ. (Τσαγκαρ.) 'Εκαταβάριανε ἡ κόρη μας, **γεν-νητού-**

ρια θὰ 'χωμεν ὅπου κι ἂν εἶναι Νίσυρ. **Σῆμ-μερον ἔχομεγ γεν-νοτούργια** Σύμ. 'Σ τὰ γεννητούρια σου ἐγλεδίσαμε Κρήτ. 'Ο Κυρίτσης 'ς τὰ γεννατσούρια τσῆ κοπελὸς του ἤρθε 'ς τὸ χωριὸ 'Οθων. **Σῆμ-μερις ἔχομεγ γεν-νητούργια, γέν-νησεν ἡ γαάρα μας τσ' ἦκαμεν ἕναμ πουλάρι** Κῶς. **Εἶχαμαν γιανν'τούρια, πέδι γατσιὰ γέιν'σι ἡ γάττα μας** "Ἡπ. ('Ιωάνν.) **Λέω πὼς ἐτοιμάζεται ἡ γάττα 'ιὰ 'εννητούρια** Νάξ. ('Απύρανθ.) **Πῆγε πάλι ἡ δασκάλ'σσα νὰ χιοιτήσ' τ' βασιλ'σσα γιὰ τὰ γιῆν'τούρια τ' βασιλόπ'λου** (ἐκ παραμυθ.) Θράκ. **Μοιραῖα παρερέθηκε 'ς τὰ γεννητούρια του καὶ 'ς τὰ βαπτίσια του** Γ.Ξερόπ., ἐνθ' ἂν. **Γιὰ τὲς μπογάτσες τῶν κανισκιῶν τῶν γάμων καὶ τῶν γεννητουριῶν** Χ.Χρηστοβασ., ἐνθ' ἂν. || Φρ. **Καλὰ γεννητούρια** (εὐχὴ πρὸς ἐγκύους γυναῖκας) πολλαχ. **Καλὰ γεννητσούργια** (συνών. τῆ προηγούμενη) Βιθυν. (Κατιρλ.) Συνών. φρ. **καλὴ λευτεριά.** **Καὶ 'ς τὰ γεννητσούρια σου** (εὐχὴ πρὸς νεονύμφους πρὸς ἀπόκτησιν τέκνου) 'Αντίπ. Παξ. **Καὶ 'ς τὰ γιῆν'τσούρια σ'** (συνών. τῆ προηγούμενη) "Ἡπ. (Ζαγόρ. 'Ιωάνν.) **Καὶ 'ς τὰ γιμ'τσούρια σ'** (συνών. τῆ προηγούμενη) "Ἡπ. (Ζαγόρ.) 'Σ τὰ γεννατσούρια σου (συνών. τῆ προηγούμενη) Κεφαλλ. Κίμωλ. 'Οθων. 'Σ τὰ γεν-νετούρια σας (συνών. τῆ προηγούμενη) Πάτμ. **Καὶ 'ς τὰ 'εννητούρια** (συνών. τῆ προηγούμενη) Νάξ. ('Απύρανθ.) 'Ο γάμος **καλορρίζικος** κι ἀπὸ τὰ γεν-νοτούργια (συνών. τῆ προηγούμενη) Σύμ. **Καὶ 'ς τὰ γεῖν'τσούρια σας μὲ γιὸ** (συνών. τῆ προηγούμενη) Λευκ. || Παροιμ. **Μέσ' 'ς τὰ τόσα daβαδούρια | εἶχαμε γαί 'εννητσούρια** (ἐπὶ τῆς συσσωρεύσεως ἀπασχολήσεων) Νάξ. ('Απύρανθ.) || *Ἀσμ.

Πόσου σοῦ πρέπ' τὸ ξούρισμα, μὲ γειά σου, μὲ χαρά σου, καὶ 'ς τὰ γιῆν'τσούρια σου μὲ γιὸ, νὰ χαίριτ' ἡ καρδιά σου "Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Γύρισε δὲ τὴν καρναλ-λήμ μὲ τῆς Λαμπρῆς κουλ-λούρια, 'ὰ δώκη ὁ Θιὸς κ'ἡ Παναγιά κι ἀπὸ τὰ γεν-νοτούρια (καρναλ-λή=κορμὸς μικρᾶς ὀρεινῆς πεύκης μετὰ μικρῶν κλώνων ἀπὸ τοὺς ὁποίους κρεμοῦν τὰ κουλλούρια τοῦ Πάσχα) Σύμ. — Ποίημ.

κ' εὔχεται **καλορρίζικα** κ' εὔχεται **γεννητσούργια** Κ.Κρυστάλλ., ἐνθ' ἂν. Συνών. ἐν λ. **γέννα 1. 2)** 'Ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως ἢ ἡ κατὰ τὴν ἐπομένην τελουμένη ἑορτὴ Α.Ρουμελ. (Στενήμ. Φιλιπούπ.) "Ἡπ. (Ζαγόρ.) Κρήτ. Κυδων. Πάτμ. — Λεξ. Αἰν. || Φρ. "Οδας σὶ γέννα ἡ μάννα σου, σ' ἔκαρι **γιῆν'τούρια;** (πρὸς παῖδα καχεκτικὸν καὶ φιλάσθενον) Κυδων. || Παροιμ. "Οπιοιους θέλ' **κάν'** γάμου κι ὀπιοιους θέλ' **γιῆν'τούρια** (ἐπὶ τοῦ ἔχοντος τὴν οικονομικὴν δυνατότητα νὰ διασκεδάζη παντοιοτρόπως) Ζαγόρ. 3) 'Ἡ ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἀρτιγέννητον βρέφος Κάρπ. Χίος: **Εἶχα γεννητούρια** (φιλικὰς ἐπισκέψεις εἰς τὸ βρέφος) Χίος. 4) Αἱ διὰ τὸν τοκετὸν φροντίδες, ἢ προετοιμασία ἐνδυμάτων τοῦ βρέφους Θεσσ. (Δομοκ.) Μακεδ. (Νάουσ.): **Γιῆν'τούρια εἶχαμ πρὶν ἀπὸ τὴ γέννα.** 'Τιοιμάζαμ τὰ ροῦχα γιὰ τοῦ βρέφους πὸν δὰ ἰρχόνταν Νάουσ. 5) Τὰ εἰς τὸ νεογνὸν προσφερόμενα ἐνδύματα "Ἡπ. (Δωδών.): **Πῆγα τὰ γιῆν'τσούρια 'ς τ' λιχῶνα τ' ξαδέρφ' μ'.** 6) Τὰ γεννέθλια δῶρα πρὸς τὸ ἀρτιγέννητον Λυκ. (Λιβύσσ.) 7) Τὰ μετὰ τὸν τοκετὸν προσφερόμενα γλυκύσματα καὶ τρωγάλια εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν λεχῶ καὶ τὸ βρέφος Θράκ. (Σηλυβρ.) Κάρπ. ('Ελυμπ.) Κάσ. Λῆμν. Μεγίστ. Πάτμ. Σύμ. Χάλκ.): **Τὰ γεν-νητούργια εἶναι φιστούκια** (κατὰ τὴν γέννησιν προσφέρονται φιστίκια) Μεγίστ. "Υστερα ἡ **μαμμη** θὰ μοιράση τὰ **γεῖν'τούρια** 'ς τὴ γ'τονιὰ Σηλυβρ. 8) Τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα στέλλει ἡ μήτηρ τοῦ νεογνοῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν νὰ βαπτίσῃ αὐτὸ Θράκ. (Τσανδ.) Συνών. **καρτερούλα.**

